

Új Hegyvidék

IRODALOM, HONISMERET

1. SZÁM • 2006 ŐSZ

Lapunk fővédnökei:
GÁL SÁNDOR és SERFŐZŐ SIMON

Főszerkesztő:
HADOBÁS SÁNDOR

Főszerkesztő-helyettes:
MIHÁLYI MOLNÁR LÁSZLÓ

Szerkesztőbizottság:
FECSKE CSABA, CS. VARGA ISTVÁN, JÁNOSI ZOLTÁN,
HADOBÁS PÁL, B. KOVÁCS ISTVÁN, CSANÁLOSSI BÉLA,
SIMON ZOLTÁN

Főmunkatárs:
KORPA TAMÁS

Borítóterv:
SERES TAMÁS

A borítón:
Ábrahám próféta a szalonnai ref. templom diadalívének falfestményéről.
(Szepesi András, 1426). Seres Tamás másolata.

Támogatóink:
MESTER ÁRPÁD • KALÁSZ LÁSZLÓ • SZENDRŐ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA • SZUHOGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA •
BORSODSZIRÁK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA •
VÁROSI KÖNYVTÁR, MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS MÚZEUM, EDELÉNY •
B.-A.-Z. MEGYEI BÁNYÁSZATTÖRTÉNETI MÚZEUM, RUDABÁNYA

A szerkesztőség címe:
Új Hegyvidék Szerkesztősége
3752 Szendrő, Ady Endre u 27.
Tel.: 20/211-4704, 30/451-2375
e-mail: hegyvidek.szerk@gmail.com

K-B Aktív Nyomda, Miskolc. Felelős vezető: Kása Béla

TARTALOM

Hegyvidéki történet	4
---------------------------	---

Szépirodalom

<i>Lászlóffy Aladár</i> versei	5
<i>Serfőző Simon</i> verse	8
<i>Gál Sándor</i> versei	12
<i>Kocsis Csaba</i> : Vese, vese, mátká (Novella)	15
<i>Lászlóffy Csaba</i> versei	19
<i>Fecske Csaba</i> versei	23

Esszék, tanulmányok

<i>Bertha Zoltán</i> : Versszöveg – sorsszöveget. (Szilágyi Domokosról – halálának harmincadik évfordulóján)	26
<i>János Zoltán</i> : „Mint egy égő kard lakik bennem.” Federico García Lorca arcképe Nagy László műveiben	33
<i>Fecske Csaba</i> : Mit olvasnak a gyerekek? (A mai magyar gyermek- és ifjúsági lapokról dióhéjban)	38
<i>Ködöböcz Gábor</i> : Találkozások Nagyváradon és Tokajban. (Az író táborok irodalmon túli hozadéka)	41
<i>Jáki Sándor Teodóz OSB</i> : Felnézünk a Felvidékre.....	44

Honismeret

<i>Cs. Varga István</i> : Az edelényi jéghegy-ember. Slezsák Imre emlékezete (1932-2002)	60
<i>Budinszki István</i> : Bathróczy Zolthay István	70
<i>Hadobás Sándor</i> : Adatok Szendrő 16-17.századi irodalmi életéhez	76
<i>Mihályi Molnár László</i> : A szepsi régió. A Szent Lélek védőszárnyai alatt	85

Sárvári Szalon

<i>Fecske Csaba</i> : Korpa Tamásról	94
<i>Korpa Tamás</i> versei.....	95
<i>Balajthy Ágnes</i> : Azon az éjszakán. (Novella)	97
<i>Serestély Zalán</i> : Ha félünk a hintán... (Novella)	100
<i>Makai Péter</i> : Államok kialakulása. (Esszé)	101

Szemle - Kritika

<i>Kaló Béla</i> : Gutenberg-galaxis	105
--	-----

Hegyvidéki történet

M o t t ó :

„Ami engem illet,
most már kitartok, míg lehet
s a majdnem teljes hangzavarban
beszéltetem a szellemet”

(Lászlóffy Aladár)

„Úgy, hogy mindenki hallja
úgy fogjak dalba
mindig,
s úgy végezzem,
hogy ne vérezzen
el, ami szólni indít”

(Kalász László)

A Bódva-völgy, tágabb értelemben a Felvidék – a történelmi Magyarország északi területe – rendkívül gazdag kulturális-történelmi tradíciókkal, hagyományokkal rendelkezett és rendelkezik még ma is.

Hiszen a boldvai bencés monostorban keletkezett az első magyar nyelvű szövegemlékünk: a *Halotti Beszéd*, hogy aztán a *Göncön* fordított *Károli-Biblia* következményeként és *Kazinczy Ferenc* nyelvújító harcának eredményeként az itt használatos nyelvváltozat legyen meghatározó, domináns az egységes nemzeti nyelv kialakításában. A környéken született a „*Szendrói hegedős-ének*”, itt dalolt *Gvadányi generális*, járta *Európát* az első magyar útikönyv szerzője, *Szepsi Csombor Márton*, feltétlen kitartásra és hűségre szólított fel *Tompa Mihály*, a tragikus krízisek között szólalt meg *Fábry Zoltán*, a „stószai remete”, hogy a kassai *Márai Sándor* európai ideákat álmodhasson, *Petőfit* kutathasson *Martinkó András*, és hogy *Kalász László* Kalevala-dalokba pendíthesse a helyiek életét. A közelben látta meg a napvilágot *Kossuth Lajos*, *Szemere Bertalan*, *Szepsi Korotz György*, *Besze János*, *Szathmáry Király Ádám*, *Telekes Béla* és mai utódaik, *Pálinkás József*, *Tózsér Árpád*, *Cselényi László*, *Fecske Csaba*, *Utassy József*, *Léka Géza*.

A gyönyörű természeti környezethez (a *Világörökség* részét képező *Aggteleki-karszt*, a *Bódva folyó*, a *Ménes-*, *Torna-*, *Rakaca-*, *Abodi-*, *Szád-*, *Aji-*, *Csermosnya-patakok* és völgyek, a *Cserehát*, a *Szepes-Gömöri-érchegység*, a *Gömör-Tornai-karszt*) hozzátartozik a történelmi, épített és kulturális örökség is: a borsodi földvár, a szalonnai, tomaszentandrásai, boldvai Árpád-kori és a rudabányai, zubogyi, edelényi gótikus templomok, a szendrói, tornai vár éppúgy, mint *Szádvár*, *Csorbakő*, *Krasznahorka*, vagy az edelényi *L’Huillier-Coburg-*, a galvácsi *Törley-* és a tomanádaskai *Hadik-kastély*.

Támaszkodva az előbb vázolt történelmi-kulturális hagyományokra, összhangban az európai irányzatokkal, az értékörzés felelősségével jelentette be az **Új Hegyvidék című irodalmi, honismereti folyóirat** létrehozására vonatkozó szándékát több mint hetven első-magyarországi művész és értelmiségi: „*Célunk exhumálni értékeinket és letisztítani az azokra ülepedett hatalmas mennyiségű port (amit akár felejtésnek is nevezhetnénk), diagnosztizálni a jelenkori helyzetet, az értékörzés kiállításával. S ezzel a folyamattal párhuzamosan, szem előtt tartani a törekvés másik fontos komponensét: az értékteremtést, a szellemi műhely kialakítását, működtetését.*”

Az *Új Hegyvidék* című lap törekvéseit *Fábry Zoltán Vox Humana-elve*, *Márai Sándor* következetes kultúraörző attitűdje, *Kalász László* ősisége és hűsége határozza meg.

Ennek a meggyőződésnek a jegyében igyekszik minden települést és felelősséget érző embert bevonni az együttgondolkodásba a szerkesztőség.